

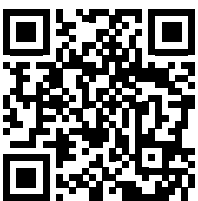

Antwoord op veelgestelde vragen

Griepvaccinatie voor zwangeren

Vraag	Antwoord
Waarom krijgen alle zwangeren in Nederland een vaccinatie tegen griep aangeboden?	Pasgeborenen en zwangeren lopen meer risico om ernstiger ziek te worden van griep, met als mogelijke gevolgen benauwdheidsklachten of ziekenhuisopname. Na griepvaccinatie tijdens de zwangerschap maakt het lichaam van de zwangere antistoffen aan tegen het griepvirus. Deze beschermen haarzelf. Via de placenta komen de antistoffen tegen het griepvirus ook bij de baby terecht die de baby beschermt tegen griep in de eerste maanden na de geboorte wanneer ze vaak kwetsbaarder zijn. Als zwangeren of pasgeborenen na griepvaccinatie toch griep krijgen, verloopt de infectie meestal mild.
Sinds wanneer wordt griepvaccinatie aan zwangeren geadviseerd?	De WHO adviseert sinds 2012 om alle zwangeren wereldwijd tegen griep te vaccineren. Bijna alle Europese landen vaccineren zwangeren al jaren tegen griep (maar ook veel andere landen in de rest van de wereld). In Nederland wordt sinds 2021 griepvaccinatie aan alle zwangeren geadviseerd. Daarvoor was het advies om alleen zwangeren met een medische indicatie tegen griep te vaccineren.
Is het griepvaccin veilig voor zwangeren en baby's?	Ja. Het griepvaccin is veilig voor zowel zwangeren en baby's. Het griepvaccin is een geïnactiveerd vaccin en bevat geen levend virus. Doordat veel andere landen zwangeren al jaren tegen griep vaccineren weten we dat het vaccineren tijdens de zwangerschap veilig is. De vaccinatie heeft geen schadelijke gevolgen voor de zwangerschap of de gezondheid van de baby. Zwangeren verdragen het griepvaccin even goed als niet-zwangeren. Als er bijwerkingen optreden zijn die meestal mild en binnen 2 dagen over. De meest voorkomende bijwerking is reactie rond de prikplek, soms spierpijn of malaisegevoel.
Wat is het verschil tussen zwangeren met en zonder medische indicatie?	Zwangeren met een medische indicatie voor de griepvaccinatie (ongeveer 10% van alle zwangeren): <ul style="list-style-type: none">• Worden uitgenodigd voor griepvaccinatie vanwege onderliggende aandoening(en);• Kunnen gedurende de hele zwangerschap gevaccineerd worden (dus ook vóór 22 weken zwangerschapsduur);• Krijgen van hun huisarts een uitnodiging voor het halen van de griepvaccinatie;• Worden door hun huisarts gevaccineerd en geven dit aan bij de verloskundig zorgverlener; Zwangeren zonder medische indicatie: <ul style="list-style-type: none">• Krijgen normaal gesproken geen uitnodiging voor de griepvaccinatie van hun huisarts;• Worden tussen week 14 en 22 van de zwangerschap door de verloskundig zorgverlener voorgelicht;• Mogen de griepvaccinatie halen als ze 22 weken of langer zwanger zijn tussen 15 oktober en 1 maart;• Als ze de griepvaccinatie willen halen maken ze daarvoor zelf een afspraak bij de JGZ of gaan ze naar het vaccinatie-inloopspreekuur. Ze doen dat zoveel mogelijk tegelijkertijd met de 22-wekenprik tegen kinkhoest. Voor een overzicht van alle JGZ-organisaties zie: https://www.ncj.nl/locaties-jgz/.
Moeten zwangeren met een medische indicatie ook tot 22 weken zwangerschap wachten om zich te laten vaccineren?	Nee. Zij krijgen los van hun zwangerschap een griepvaccinatie. Voor hen geldt dat zij zich gedurende de hele zwangerschap kunnen laten vaccineren, dus ook al vóór 22 weken zwangerschapsduur. Vaccineren van zwangeren met een medische indicatie voor griepvaccinatie is primair gericht op het beschermen van zwangeren zelf tegen griep en complicaties van griep. Het vaccineren van zwangeren zonder medische indicatie is in eerste instantie gericht op het beschermen van pasgeborenen. Dit wordt vanaf 22 weken zwangerschap geadviseerd.

Vraag	Antwoord
Is het nog zinvol om laat in de zwangerschap de griepvaccinatie te halen?	Ja. Zwangeren kunnen de vaccinatie halen vanaf de 22 ^e week tot aan het einde van hun zwangerschap. Maar het advies is om niet te lang te wachten. Zo hebben zwangeren zelf tijdens de rest van de zwangerschap minder kans om griep te krijgen. Bovendien beschermen de antistoffen die de moeder na vaccinatie aanmaakt de baby tegen griep. De baby is meestal beschermd als de griepvaccinatie minimaal 2 weken voor de geboorte wordt gegeven. Maar we weten ook dat een vaccinatie minder dan 2 weken voor de bevalling toch nog steeds enige bescherming geeft.
Hoe goed werkt het griepvaccin voor zwangeren en pasgeborenen in het voorkomen van (ernstige) griep?	Baby's van gevaccineerde moeders hebben ongeveer 35% minder kans om griep te krijgen dan baby's van ongevaccineerde moeders. De bescherming neemt in de loop van de tijd af. Daarnaast hebben baby's van gevaccineerde moeders ongeveer 70% minder kans op ziekenhuisopname door griep. Gevaccineerde zwangeren hebben zelf ongeveer 50% minder kans op griep dan ongevaccineerde zwangeren.
Hoeveel pasgeborenen worden ernstig ziek van griep in Nederland?	In Nederland krijgt ieder jaar ongeveer 10 tot 15% van alle pasgeborenen griep. Ongeveer 300 pasgeborenen krijgen jaarlijks door griep acute luchtwegklachten zoals benauwdheid en kortademigheid. Ieder jaar worden er 10 tot 20 kinderen op de IC opgenomen vanwege ernstige griep.
Hoeveel zwangeren worden ernstig ziek van griep in Nederland?	Op basis van onderzoek in het buitenland wordt ingeschat dat er in Nederland elk jaar ongeveer 45 zwangeren worden opgenomen in het ziekenhuis door griep, waarvan 1 tot 5 op de IC. Maar we weten dit niet precies omdat er niet geregistreerd wordt hoeveel zwangeren ernstig ziek worden door griep, in het ziekenhuis of op de IC worden opgenomen.
Zijn zwangeren vatbaarder voor griep?	We weten niet of zwangeren vatbaarder zijn voor griep dan niet zwangeren. Hier is geen onderzoek naar gedaan. Verwacht wordt wel dat zwangeren in het algemeen iets vatbaarder zijn voor infecties.
Heeft het griepvaccin invloed op het geven van borstvoeding?	Nee. Het geven van borstvoeding na griepvaccinatie is veilig. Het griepvaccin is een geïnactiveerd vaccin waardoor er geen levend griepvirus aan de zwangere toegediend wordt en in de borstvoeding terecht kan komen. De bestanddelen in het griepvaccin komen niet in de moedermelk. De antistoffen die de zwangere aanmaakt na de griepvaccinatie kunnen later in de melk komen en geven mogelijk extra bescherming aan de baby.
Heeft griepvaccinatie invloed op de rhesusprik (anti-D)?	Nee. Het griepvaccin heeft geen invloed op de rhesusprik (anti-D). Het maakt ook niet uit hoeveel tijd er tussen het griepvaccin en de rhesusprik zit. Zwangeren mogen beide prikken op dezelfde dag krijgen.
Heeft het griepvaccin invloed op andere vaccinaties zoals de 22-wekenprik?	Nee. Het griepvaccin heeft geen invloed andere vaccinaties en dus ook niet op de 22-wekenprik tegen kinkhoestinfectie. De vaccins mogen tegelijkertijd worden gegeven.
Welke griepvaccins worden aan zwangeren toegediend?	Voor het griepseizoen 2023/24 wordt in Nederland gebruik gemaakt van het quadrivalente griepvaccin (QIV). Dit vaccin is gericht tegen vier typen influenzavirus; twee van het influenzavirus type A en twee van het type B. Er zijn binnen het NPG twee QIVs opgenomen in het programma: Vaxigrip Tetra [®] (Sanofi Pasteur) en Influvac Tetra [®] (Viatris). Beiden zijn geïnactiveerde vaccins en veilig voor zwangeren. Zie voor meer informatie de website van de WHO .

rivm.nl/grieprik-zwanger